

Dagsavisen

Ekstremt høyt, utrolig nært

Dagsavisen. 1 like treff. 26.05.2017. Side: 32

INGER MARIE KJØLSTADMYR

Det er sjelden det føles så feil å klappe etter en forestilling som det gjør etter Goksøyr og Martens «11 år».

Vi sitter på stillaser, høyt, høyt over en skolegård, på Det Norske Teatrets hovedscene. Under oss utspiller det seg slike hendelser som gjerne foregår i en skolegård. Barn leker, spiser nistemat, klatrer og husker. Lærerne holder oppsyn. Allikevel er dette hverdagslige scenarioet ispedd en tragedie som vi gjerne ikke skulle sett i så hyggelige omgivelser (fordi den er så vond), og som enkelte av lærerne, skal det vise seg, heller ikke klarer å forholde seg så godt til.

«11 år» er en forestilling om en jente på elleve år som begår selvmord etter år med mobbing, og om skolens manglende evne til å håndtere en slik problematikk, både før og etter det tragiske utfallet. Samtidig kan vi i denne korte og fragmentariske forestillingen, ane at det hele er komplekst, at problemer som gror over tid, forplanter seg, avler misforståelser, skaper nye og større problemer. Men man skal uansett aldri tro at man kan lyve seg fra ansvar. Eller tro at man kan forvandle en tragedie til en seremoni i stedet for å snakke om den.

Toril Goksøyr og Camilla Martens

har gjort utallige forestillinger som baserer seg på et dokumentarisk materiale, men dette er den første gangen jeg synes de treffer meg virkelig hardt i magen. Kanskje er det fordi det handler om barn, kanskje er det fordi jeg kjenner noen som står oppi en lignende problemstilling, kanskje er det fordi nettopp mobbing og barns selvmord har vært en gjenganger i nyheter, TV-programmer og på sosiale medier ofte det siste året. Eller kanskje er det fordi vi, der vi sitter oppe på stillaset, får høre alt som sies gjennom et headset, noe som gjør at den sceniske fortellingen kommer mye nærmere. Selv de minste lyder forsterkes, og alt som

32 INNE&UTE:

Forestillingen 11 år er en kort og fragmentarisk, men allikevel felle danser! Goksøyr og Martens skildrer veldig nært og veldig virkelig. FOTO: KIM HØRTHØY

Ekstremt høyt, utrolig nært

Det er sjelden det føles så feil å klappe etter en forestilling som det gjør etter Goksøyr og Martens «11 år».

TEATER
«11 år»
av Toril Goksøyr og Camilla Martens
Regi: Toril Goksøyr og Camilla Martens
Musikk: Ann Ben
Det Norske Teatret, Hovedscenen

seg, heller ikke klarer å forholde seg så godt til.

«11 år» er en forestilling om en jente på elleve år som begår selvmord etter år med mobbing, og om skolens manglende evne til å håndtere en slik problematikk, både før og etter det tragiske utfallet. Samtidig kan vi i denne korte og fragmentariske forestillingen, ane at det hele er komplekst, at problemer som gror over tid, forplanter seg, avler misforståelser, skaper nye og større problemer. Men man skal uansett aldri tro at man kan lyve seg fra ansvar. Eller tro at man kan forvandle en tragedie til en seremoni i stedet for å snakke om den.

Toril Goksøyr og Camilla Martens har gjort utallige forestillinger som baserer seg på et dokumentarisk materiale, men dette er den første gangen jeg synes de treffer meg virkelig hardt i magen. Kanskje er det fordi det handler om barn, kanskje er det fordi jeg kjenner noen som står oppi en lignende problemstilling, kanskje er det fordi nettopp mobbing og barns selvmord har

vært en gjenganger i nyheter, TV-programmer og på sosiale medier ofte det siste året. Eller kanskje er det fordi vi, der vi sitter oppe på stillaset, får høre alt som sies gjennom et headset, noe som gjør at den sceniske fortellingen kommer mye nærmere. Selv de minste lyder forsterkes, og alt som sies under forestillingen, blir bokstavelig talt rett inn i holdet og kroppen min. Jeg slipper ikke unna. Jeg hadde trodd tilskuerposisjonen min, høyt oppe over bakken, skulle gjøre meg til en distansert betrakter, nærmest bare til et overvåkingskamera, men tvert imot. Det er som om alt annet opphører og jeg bare er nødt til å leve med de fortvilte foreldrene, de bekymringsløse barna som leker og de på samme tid ansvarsfulle og ansvarsløse skoleansatte.

Goksøyr og Martens har skapt en rystende dokumentarisk forestilling, selv om ingenting av det vi hører eller ser egentlig er nytt. Men barn som plager andre barn, en rektor som er mer opptatt av fasade enn av mennesker, misforståelser som ender der ingen kunne forestille seg - det er veldig sterkt å både høre og se. Når forestillingen er over, vet jeg ikke om det er riktig å klappe, for alt har følt seg så virkelig.

Forestillingen «11 år» peker på en rike problemstillinger skole, foreldre og barn stilles overfor i forbindelse med mobbing. Men den peker også på voksne, og særlig skolens manglende evne til å se en sak på tvers og til å snakke om de mest benyttbare tingene både hos barn, andre voksne og selv sagt sine egne. Forestillingen sier: Vi må snakke sammen nå.

INGER MARIE KJØLSTADMYR

sies under forestillingen, går bokstavelig talt rett inn i holdet og kroppen min. Jeg slipper ikke unna. Jeg hadde trodd tilskuerposisjonen min, høyt oppe over bakken, skulle gjøre meg til et overvåkingskamera, men tvert imot. Det er som om alt annet opphører og jeg bare er nødt til å leve med de fortvilte foreldrene, de bekymringsløse barna som leker og de på samme tid ansvarsfulle og ansvarsløse skoleansatte.

Goksøyr og Martens har skapt en rystende dokumentarisk forestilling, selv om ingenting av det vi hører eller ser egentlig er nytt. Men barn som plager andre barn, en rektor som er mer opptatt av fasade enn av mennesker, misforståelser som ender der ingen kunne forestille seg - det er veldig sterkt å både høre og se. Når forestillingen er over, vet jeg ikke om det er riktig å klappe, for alt har følt seg så virkelig.

Forestillingen «11 år» peker på en rekke problemstillinger skole, foreldre og barn stilles ovenfor i forbindelse med mobbing. Men den peker også på voksnes, og særlig skolens, manglende evne til å se en sannhet i hvitøyet og til å snakke om de mest brennbare tingene både i barns, andre voksnes og selvsagt sine egne liv. Forestillingen sier: Vi må snakke sammen nå.

"Goksøyr og Martens har skapt en rystende dokumentarisk forestilling."

TEATER

«11 år»

av Toril Goksøyr og Camilla Martens Regi: Toril Goksøyr og Camilla Martens Musikk: Ane Brun Det Norske Teatret, Hovudscena

© Dagsavisen

Les hele nyheten på <http://ret.nu/PZUJ4J6T>

Oversikt over like treff

Ekstremt høyt, utrolig nært
Dagsavisen - 26.05.2017